

CONVOCATÒRIA DE SUBVENCIONS (procés de revisió)

Pla de Cultures 2016-2026

ICUB – Direcció de sectors i innovació /Ajuntament de Barcelona

1 OBJECTIUS

Gràcies, entre d'altres, als efectes de les TIC i la digitalització sobre la cultura i el territori, l'anomenat ecosistema cultural de Barcelona està actualment format per un ampli conjunt d'agents, espais, comunitats i pràctiques, moltes de les quals han incorporat noves formes d'organització, treball i comunicació basades en els principis de l'anomenada cultura lliure. Sens dubte, els efectes de la crisi econòmica i les transformacions polítiques de darrera generació han donat peu al creixement d'un model cultural que prioritza els valors cooperatius i d'equitat social, que lentament va desplaçant la centralitat de les indústries culturals un cop demostrat el seu esgotament.

Davant aquest escenari, i en el marc de les polítiques culturals de l'Ajuntament de Barcelona, el Pla de Cultures 2016-2016 neix per diagnosticar i facilitar eines adequades que ajudin a consolidar una idea de la cultura entesa com un dret, que superi la mirada economicista i/o paternalista que ha dominat en les administracions catalanes. Aquesta concepció implica sens dubte un procés de transició que permeti explorar noves fórmules: d'una banda, explorar models de co-gestió o ús compartit dels equipaments i recursos públics entre la societat civil i l'administració, i d'una altra, mesurar el retorn social i econòmic col·lectiu de les inversions públiques en la gestió privada de la cultura a través de criteris sostenibles i transparents.

Per tot això, entre d'altres accions, l'ICUB ha engegat un **procés de revisió** de la convocatòria de subvencions: les línies, les modalitats de finançament, els sistemes d'avaluació (els criteris i les comissions), la tramitació i les formes d'acompanyament dels projectes seleccionats, amb l'objectiu d'actualitzar les polítiques als processos i valors culturals que avui s'integren en la ciutadania.

Si en les darreres dècades les polítiques culturals van consolidar l'ús de la cultura entesa com un recurs instrumental, revertir aquest model implica restituir el seu **valor públic**. En aquest sentit, és important reconsiderar els models d'avaluació basats en criteris de retorn social de manera equilibrada amb els criteris de productivitat i accés a la cultura a fi de conèixer l'impacte real del programa de subvencions sobre el territori i la ciutadania.

2

METODOLOGIA / FULL DE RUTA

Per tal d'aconseguir aquests objectius s'ha elaborat un full de ruta amb un seguit d'activitats, reunions i taules de debat públiques. El procés de revisió ha estat validat per la **Comissió Executiva del Consell de Cultura**. Parteix d'una metodologia de treball col·laborativa entre membres del **Pla de Cultures i tècnics de la Direcció de Sectors i Innovació** de l'ICUB, que han desenvolupat **eines de participació online i presencials** per recollir informació vàlida pel disseny de la convocatòria de subvencions 2017.

Febrer – Abril 2016:

Recerca de referents i models de convocatòries de subvencions a nivell estatal i internacional.

Maig- Juny 2016:

Elaboració d'una enquesta qualitativa online processada des de la secretaria Tècnica de L'ICUB. Veure enquesta en l'apartat "Annexos".
L'enquesta s'ha adreçat als sol·licitants (persones, col·lectius, associacions i entitats) que han demanat subvenció el 2016, per tenir en compte la seva valoració, opinió i suggeriments.

El 21 de juny es va enviar l'enquesta per ser complimentada online. S'han enviat 650 trameses de les quals s'han rebut 238 respostes.
Els resultats es podran consultar en obert a partir del mes de setembre al web de [l'Observatori de Dades Culturals de Barcelona](#).

30 juny 2016:

Reunió de treball convocada per la Direcció de Sectors i Innovació, juntament amb l'Oficina Tècnica del Pla de Cultures, conduïda per dos especialistes en polítiques públiques de

la cultura: **Nicolás Barbieri i Xavier Fina**. La sessió es va realitzar juntament amb una desena de **coordinadors d'àrees de l'ICUB** i membres de la **comissió executiva del Consell de Cultura**.

Objectius:

treballar quins elements de retorn social es poden introduir com a part dels criteris de valoració dels projectes que opten a una subvenció en l'àmbit de cultura de l'Ajuntament, i com puntuar-los.
Es van prendre com a referència pel debat diversos documents d'anàlisi elaborats pels propis convidats per diferents administracions públiques estatals.

Primera quinzena de setembre 2016:

Recollida i anàlisi dels resultats de l'enquesta.

Setembre - Octubre 2016:

Acords interadministratius:
Reunió de treball entre responsables de les administracions catalanes (Generalitat, Diputació, Ajuntament) en matèria de subvencions, tenint en compte que un alt percentatge de la

comunitat cultural se centra a la ciutat de Barcelona.

Objectius:

- . Coordinar accions i establir un marc mínim comú per evitar duplicitats.
- . Estudiar acords interinstitucionals
- . Coordinar recursos, infraestructures i programes d'ajuts desenvolupats en comú.
- Millora i de la comunicació

Creació d'un grup de treball format per coordinadors en matèria de subvencions de l'Ajuntament de Barcelona, membres del comitè executiu del Consell de Cultura i del Pla de Cultures pel disseny del nou marc de subvencions en cultura 2017.

Tasques a fer:

- . Reforma de les línies de subvenció existents i introducció de noves línies.
- . Reforma de les Comissions de Valoració amb la participació i consens de la Comissió d'Ajuts del Consell de Cultura de Barcelona.
- . Definir un pla d'inversió econòmic i sistemes de finançament que responguin a les noves modalitats de subvenció.
- . Revisió del model de tramitació i justificació dels projectes sol·licitants i seleccionats.

Primera setmana de novembre 2016:

Sessió pública i posada en comú amb diferents agents representatius del teixit cultural de la ciutat.

Objectius:

- . Avaluar la idoneïtat de les noves línies de subvencions 2017 i els seus respectius criteris resultat de les accions anteriorment esmentades.

. Contrastar-les amb les línies dels anys anteriors i posar en valor altres

elements tangibles i intangibles de suport al teixit cultural.

Desembre 2016:

Publicació de la Convocatòria general de subvencions de l'Ajuntament de Barcelona 2017

3 DIAGNOSI

A continuació es proposen una sèrie d'observacions i reflexions sobre les línies existents per a projectes i activitats culturals per a poder detectar la importància de redefinir-ne algunes i crear-ne de noves.

3.1. LÍNIES EXISTENTS PER A PROJECTES I ACTIVITATS CULTURALS

a) Creació, producció i difusió d'iniciatives artístiques.

Observacions:

L'any 2016, el 35% dels projectes presentats i el 40% dels atorgats corresponen a la línia a). L'ambigüitat de l'enunciat fa que esdevingui una mena de calaix de sastre. La línia *Creació, producció i difusió* sembla adreçar-se a creadorxs però l'ICUB només subvenciona a entitats i associacions. Aquest fet genera una nova confusió que discrimina un important nombre de sol·licituds. Caldria doncs definir els beneficiaris d'aquesta línia i valorar si aquesta ha de ser competència exclusiva del programa d'ajuts de la Generalitat de Catalunya o no.

Valoracions:

Recentment, les PPCC tendeixen a considerar la cultura com a part dels bens comuns i en conseqüència a tenir en compte el seu retorn social en termes de valors com l'equitat i la justícia. Dit això, aquesta línia requeriria una major concreció i caldria valorar si s'hauria de presentar sota diversos enunciats que afavoreixin:

La creació i producció cultural orientada al context i la innovació social

La creació i producció cultural orientada a l'educació

La creació i producció cultural orientada a la recerca (I+D)

b) Projectes artístics i culturals que fomentin la cohesió social o que promoguin la relació i connectivitat educativa.

Observacions:

De nou l'enunciat és confús doncs la cohesió social i connectivitat educativa s'han de considerar criteris de valoració de retorn social de la línia de subvencions no una part del propi l'enunciat.

Valoracions:

Cancel·lar aquesta línia i valorar la cohesió social i la connectivitat educativa com a criteris de valoració d'algunes de les línies existents o noves.

c) Propostes singulars de caràcter extraordinari d'interès per a la ciutat.

d) Foment d'espais de creació, assaig, recerca i experimentació cultural.

Observacions:

Distingir entre els espais emergents i els espais amb una activitat estable. Aquests darrers podrien acollir-se a una subvenció de caràcter plurianual.

Valoracions:

També caldria definir la tipologia d'espais i tenir en compte, a més dels espais que programen activitat, els tallers d'artistes i els espais de "co-working" gestionats per micro-empreses, treballadors autònoms, i projectes del sector creatiu-cultural (gestió cultural, equips curatorials, disseny, programació, desenvolupament web, arquitectura, publicitat, editorial, audiovisuals, etc.)

e) Sales de teatre i arts escèniques i f) Sales de música en viu.

Observacions:

Les dades del 2014 indiquen que l'àmbit de les arts escèniques rep més del 38% de la convocatòria, gràcies al suport adreçat a les sales teatrals de la ciutat, que reben el 21% del total de les subvencions. Tanmateix, l'àmbit de la música rep el 27,4% del total. En detriment d'aquestes dades, l'audiovisual i les arts visuals reben al voltant d'un 10% dels fons destinats a subvencions.

Valoracions:

Equilibrar les partides pressupostaries per sectors.

g) Foment de la cultura popular i el patrimoni immaterial.

Observacions:

En relació al total de la convocatòria, l'àmbit de la Cultura Popular rep el 4,18 %. El suport de l'ICUB a la cultura popular se centra en les manifestacions de la cultura tradicional catalana: els castellers, les sardanes, els diables i el bestiar de foc, els gegants, les danses d'arrel tradicional i els esbarts, el cant coral, les puntaires, el bestiar històric, els falcons, el pessebrisme, les havaneres i algunes festivitats tradicionals com la Festa de Sant Medir o la Rua de l'Home dels Nassos.

D'acord a l'enunciat i el conjunt de manifestacions subvencionades, aquelles que farien referència al Patrimoni immaterial, és a dir, els relats de la memòria, les identitats culturals, i les històries de vida de les ciutats i dels seus barris, no semblen que s'hagin contemplat.

Valoracions:

Revisar l'enunciat d'aquesta línia, explicitant la relació entre la cultura popular, els arxius i els patrimonis (materials i immaterials) que recullen les diverses narratives, memòries i imaginaris visuals de Barcelona, i que fan de la cultura popular i patrimonial no només un reflex de les formes tradicionals o hegemòniques, sinó també una expressió de la cultura viva contemporània.

h) Projectes de potenciació o divulgació de la cultura científica, tecnològica i digital.

Observacions:

De nou aquest enunciat es confús, en tant que la idea de Innovació avui no és exclusiva dels àmbits científics i tecnològics.

Així, caldria especificar els objectius i beneficiaris d'aquesta línia.

Majorment, l'ICUB ha subvencionat projectes de divulgació científica i aquells que desenvolupen i apliquen les TIC al món de la cultura. Tot i aquesta voluntat, el cert és que les sol·licituds i les demandes econòmiques que es reben a la convocatòria queden molt lluny de la resta de sectors.

Valoracions:

- Fer un major esforç per tal de donar a conèixer l'existència d'aquesta convocatòria de subvencions i ampliar el ventall a la col·laboració entre creadors i científics, el desenvolupament de projectes i aplicacions de software i hardware lliure o la recerca tecnològica (realitat augmentada, tecnologia mòbil, robòtica, telepresència, mitjans locatius, mapping, etc.) aplicades a la creació.

- Valorar el vincle d'aquesta línia amb les convocatòries que ofereix el Parc de Recerca Creativa Canòdrom, que depèn de l'ICUB-Ajuntament de Barcelona.

i) Projectes de la creació i difusió literària.

i.1. Foment d'activitats de divulgació de la creació i la difusió literària.

i.2. Foment de projectes de divulgació de la literatura a les llibreries.

Observacions:

Aquesta línia s'ha obert per primera vegada en la Convocatòria de subvencions per a projectes, activitats i serveis de districte i de ciutat per a l'any 2016. És, sens dubte, una bona oportunitat tant pel desenvolupament d'activitats extraordinàries, com per dur a terme la programació habitual de les llibreries. L'ajut es pot destinar a sufragar un ampli ventall de despeses, des de la comunicació del programa fins als honoraris i desplaçaments d'autors/es i talleristes, els sous de treballadors/res o les despeses proporcionals de la llibreria. Ha estat molt ben rebuda pel sector.

4 NOVA PROPOSTA

4.1. LÍNIES NOVES PER A PROJECTES I ACTIVITATS CULTURALS

El resultat de l'enquesta recentment realitzada per l'ICUB ha de donar llum a quines possibles línies de subvencions inexistents requereixen atenció en la futura convocatòria. Ara per ara, s'han detectat les següents gràcies a les diferents taules de treball i debat amb agents diversos de la ciutat organitzades per l'Oficina Tècnica del Pla de Cultures (a més a més de les ja esmentades en les observacions de les línies existents).

Mobilitat i internacionalització dels creadors i treballadors culturals.

L'any 2014 l'Ajuntament de Barcelona es va integrar en el Consorci de l'Institut Ramon Llull (IRL), institució dedicada a la projecció de la cultura catalana a l'exterior. La presència de l'Ajuntament a l'IRL ha de permetre una major participació dels creadors, agents i projectes culturals de la ciutat en els programes de l'IRL, alhora que l'Ajuntament es beneficia de la xarxa de contactes i delegacions internacionals de les quals disposa l'IRL.

Aquesta línia hauria de respondre a aquest acord i facilitar la mobilitat a través de programes de col·laboració internacionals. Determinar formes de col·laboració entre ICUB i IRL que no dupliquin despeses ni gestió.

Desenvolupament de projectes culturals d'acció comunitària.

Valorar la creació d'una línia en col·laboració amb el Departament d'Acció Comunitària de l'Ajuntament de Barcelona, que enguany ha obert una convocatòria de concessió de subvencions per a la planificació, gestió i seguiment de Plans de Desenvolupament Comunitaris a la ciutat de Barcelona.

Aquesta línia també es pot emmarcar en el Pla de Barris de l'Ajuntament de Barcelona, amb l'objectiu que la política cultural sigui més distributiva entre els barris amb menor PIB de la ciutat i més descentralitzadora per tal de potenciar la cultura en clau metropolitana.

Programes d'intervenció en l'espai públic

Els darrers anys el programa municipal *Pla de Buïts Urbans amb Implicació Territorial i Social* (Pla BUIITS) ha tingut com a finalitat dinamitzar terrenys en desús de la ciutat de Barcelona, a través d'activitats d'interès públic de caràcter provisional, impulsades per entitats públiques o privades sense ànim de lucre, afavorint la implicació de la societat civil en la regeneració i dinamització del teixit urbà.

Aquesta nova línia està destinada a impulsar i reforçar des de l'ICUB projectes específics, que com el Pla Buïts, explorin formes d'intervenció en l'espai urbà sorgides d'iniciatives que afavoreixin la hibridació entre innovació ciutadana i cultural.

Projectes que vinculin cultura, mediació i educació.

Aquesta línia s'hauria de valorar en relació directa amb el programa *Proximitats. Art, Educació i Ciutadania* (consultar el programa adjunt al Pla de Cultures).

Projectes de investigació artística i cultural

- La darrera dècada s'ha incrementat la col·laboració entre departaments universitaris tant públics com privats amb centres d'art i cultura contemporanis, museus, centres de producció artística, plataformes ciutadanes, noves fórmules editorials i iniciatives culturals en general, que han contribuït a restituir el valor del coneixement creatiu com un bé col·lectiu. També, els grups d'investigació universitaris han experimentat un gir en les seves convencionals formes de producció teòrica i investigadora, obrint un camp d'acció extra-acadèmic en col·laboració amb entorns socials, artístics i culturals específics, i propiciant un transvasament d'experiències de dins a fora i a la inversa. Aquestes iniciatives apunten noves sinèrgies entre la creació i el pensament artístics, els espais de saber reglat i la ciutadania, que paradoxalment, al nostre país no reben el suport adequat de les administracions públiques.

- Aquesta línia es proposa com un espai de confluència o partenariat basat en acords entre empresa/entitat pública i privada i cooperació municipal per afavorir i garantir les millors condicions en les tasques d'investigació i desenvolupament de la creació i cultura contemporànies. Per tant, aquesta línia reverteix la idea de la inversió pública en la creació cultural en termes d'accessibilitat i consum per la de generació de coneixement.

- A Barcelona, centres de producció artística com Hangar, per exemple, potencien el suport a la investigació artística a través de diferents programes de beques en col·laboració amb institucions públiques i privades a nivell nacional i internacional.

- A nivell municipal, l'Àrea d'Economia Social a través del projecte BarCola ha posat en marxa formes de partenariat per a la recerca i implementació de models d'economia col·laborativa a Barcelona.

- Valorar la seva possible complementarietat amb la línia existent: *Projectes de potenciació o divulgació de la cultura científica, tecnològica i digital.*

ÀMBIT AUDIOVISUAL

En l'àmbit audiovisual, l'ICUB destina les subvencions a l'organització de festivals de cinema, a la Barcelona Film Comission (servei creat l'any 2000, que depèn de l'Ajuntament de Barcelona, que actua d'intermediari entre els productors que desitgen filmar a la ciutat i els departaments municipals que gestionen els espais públics), i té establert un conveni amb el programa "Cinema en Curs" adreçat a les escoles que coordina l'associació A Bao A Qu.

Les taules de debat i de treball organitzades en el marc del Pla de Cultures sobre polítiques de l'audiovisual i el cinema el curs 2015-2016, han posat de relleu la creació de noves línies de subvencions llargament reclamades pel sector:

Línia de suport al desenvolupament, escriptura i producció de projectes audiovisuals.

Línia de suport a les sales de cinema amb programació de cinema independent, europeu i nacional, que es distingeixen del mercat copat per les majors.

ÀMBIT LLIBRERIES INDEPENDENTS

D'acord amb el document elaborat a partir de les reunions del **Grup de treball: llibreries independents de Barcelona**, encarregat per l'ICUB i presentat el març de 2016, el sector proposa dues noves línies de subvencions:

Línia de subvenció que doni suport al lloguer de les llibreries independents.

L'objectiu d'aquesta línia és combatre l'asfixiant pressió immobiliària que pateixen moltes llibreries, i garantir que la ciutat no s'empobreixi per la reducció de l'oferta cultural, així com ajudar a desenvolupar una xarxa de comerços culturals als districtes on és escassa o pràcticament nul·la. El referent és el programa pioner de protecció desenvolupat al Barri Llatí de París, *Vital'Quartier 2*, actualment en procés d'adaptació a la realitat administrativa i cultural de Barcelona.

Línia de subvenció per a biblioteques escolars.

- Una de les eines fonamentals de promoció de la lectura és la biblioteca escolar. La funció de la biblioteca escolar d'acord amb el Manifest UNESCO/IFLA és «proporcionar als escolars informació i idees que són fonamentals per tal de reeixir en la societat contemporània, basada en la informació i el coneixement, i dotar els estudiants de les eines que els permetran aprendre al llarg de tota la seva vida i desenvolupar la seva imaginació, fent possible així que esdevinguin ciutadans responsables.» Un nen o nena que ha fet ús de la biblioteca escolar, utilitzarà en un futur altres biblioteques i desenvoluparà una pròpia; formant-se com a persona crítica, que elabora el seu propi coneixement a través de la cerca en diferents fonts d'informació.

- L'objectiu d'aquesta línia seria enfortir les aliances entre les escoles i el món del llibre, encaminades a potenciar les biblioteques escolars con un espai de recursos a l'abast no només de l'alumnat, sinó també del professorat i la comunitat educativa. La subvenció podria sol·licitar-la el centre d'ensenyament en solitari o bé en col·laboració amb una entitat o llibreria.

- L'Ajuntament de Barcelona és titular d'una xarxa de centres educatius municipals. L'Institut Municipal d'Educació és el responsable de la gestió dels jardins d'infància municipal i les escoles municipals de música i Conservatori. Des de l'1 de gener de 2009, les 13 escoles de primària; 9 instituts; 4 centres d'educació especial; 2 centres d'ensenyaments artístics i els 2 centres d'educació permanent d'adults, estan integrats i es gestionen des del Consorci d'Educació de Barcelona. El Consorci d'Educació de Barcelona es defineix com un ens públic de caràcter associatiu, integrat per la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona per a la gestió conjunta de les

funcions, les activitats i els serveis en matèria educativa. L'Ajuntament no té, doncs, competències plenes per fixar criteris en relació a les compres per biblioteques escolars, però si pot crear una línia de subvencions que estigui orientada per criteris de proximitat i respecte de la cadena del llibre, que repercuteixi en les llibreries independents de la ciutat. Es recomana fixar a les bases que el descompte màxim no pot superar el 10%, donat que les llibreries difícilment poden afrontar sense risc percentatges superiors.

- Aquesta línia pot ser un element de dinamització de la Xarxa de biblioteques escolars posada en marxa per l'IMEB i les Biblioteques Escolars Obertes al Barri.

4.2. SUBVENCIONS PER CONVENI I SUBVENCIONS PLURIENNALES

Observacions:

A) Subvencions per convocatòria versus subvencions per conveni

- L'article 22.1 de la Llei General de subvencions (LGS) diu que el procediment ordinari de concessió es tramitarà en règim de concurrència competitiva.

- L'article 22.2.c) de la LGS diu que **es podran concedir de forma directa (per conveni) les subvencions següents: amb caràcter excepcional, aquelles altres subvencions en què s'acreditin raons d'interès públic, social, econòmic o humanitari, o d'altres degudament justificades que dificultin la convocatòria pública.**

- L'article 28.1 de la LGS diu que la resolució de la concessió i, en el seu cas, els convenis a través dels quals es canalitzin les subvencions, establirà les condicions i compromisos aplicables de conformitat amb el que disposi aquesta Llei. Així mateix, els convenis seran l'instrument habitual per a canalitzar les subvencions previstes nominativament en els Pressupostos Generals de l'Estat, o en els de les corporacions locals (l'ICUB), sense perjudici del que estableixi la normativa reguladora al respecte.

- L'article 28.2 de la LGS diu que el Govern de l'Estat aprovarà per Reial Decret, a proposta del ministre competent i previ informe del Ministeri d'Hisenda (en el cas de l'ICUB una resolució de la Gerència) les normes especials reguladores de les subvencions regulades per l'article 22.2.c) citat anteriorment.

- L'article 28.3 de la LGS diu que el Reial Decret esmentat haurà d'ajustar-se a les previsions contingudes en aquesta Llei, a excepció del que afecta en l'aplicació dels principis de publicitat i concurrència, i contindrà com a mínim els aspectes següents:

- a) Definició de l'objecte de les subvencions, tot indicant-ne el caràcter singular de les mateixes i les raons que acreditin l'interès públic, social, econòmic o humanitari i aquelles que justifiquen la dificultat de la seva convocatòria pública.

b) Règim jurídic aplicable

c) Beneficiaris i modalitats d'ajudes

d) procediment de concessió i règim de justificació del destí donat a les subvencions pels beneficiaris i, en el seu cas, entitats col·laboradores.

B) Subvencions pluriennals

- L'article 57 del Reglament de la Llei General de Subvencions (RLGS) diu que podrà autoritzar-se la convocatòria de subvencions la despesa de la qual sigui imputable a exercicis posteriors a aquell en qui recaigui la resolució de la concessió. En aquest sentit en la convocatòria s'haurà d'indicar la quantitat total màxima a concedir, així com la seva distribució per anualitats, dins dels límits fixats a l'article 47 de la Llei 47/2003, General Pressupostària.

L'article 47 esmentat diu que **els convenis no es poden celebrar, inicialment, per un període superior a 4 anys**, i la despesa que s'imputi a cada un dels exercicis posteriors no podrà excedir de les quantitats que resultin d'aplicar el crèdit inicial a què correspongui l'operació, en els percentatges del 70% en l'exercici immediatament següent, el 60% en el segon exercici i el 50% en l'exercici tercer i quart.

No obstant això, per a les hisendes locals, l'article aplicable és el 174 del Text Refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals (TRLRHL), que ve a dir el mateix que l'article 47 de la LGS, però estableix que en casos excepcionals el Plenari de l'Ajuntament pot modificar els percentatges esmentats, fins al punt que l'aportació sigui la mateixa en cada anualitat.

En el cas de l'ICUB com a entitat atorgadora, hi ha dubtes sobre l'aplicació de l'article 174 del TRLRHL, atès que l'ICUB és una Entitat Pública Empresarial (EPE) i la gestió pressupostària no es regeix per la Llei d'Hisendes Locals. De tota manera, i encara que pugui ser discutible, pensem que l'òrgan de govern de l'ICUB pot modificar els percentatges de les plurianualitats de la mateixa manera que el Plenari de l'Ajuntament.

- L'article 30.2 de la LGS diu que, a falta de previsió de les bases reguladores (o del conveni), el compte justificatiu s'ha de presentar, com a màxim, en el termini de tres mesos des de la finalització de la realització de l'activitat. Això vol dir que les bases o els convenis poden establir la presentació de comptes justificatius anuals seguint un criteri de repartiment proporcional dels ingressos i les despeses.

Valoracions:

D'acord als articles esmentats, és urgent revisar els convenis actuals per a activitats i projectes que, any rere any es concedeixen a entitats, empreses i fundacions que no "acrediten un interès públic, social, econòmic o humanitari ni justifiquen la dificultat de la seva convocatòria pública." En tots els casos, caldria que passessin a convocatòria

ordinària i fossin valorats amb els mateixos criteris que la resta. Al seu torn, es proposa la creació d'una Comissió d'Avaluació específica que dissenyi els criteris i indicadors que justifiquin la concessió de convenis i defineixin clarament la tipologia de projectes beneficiaris d'aquesta modalitat de subvenció. Per exemple:

- Programa d'activitats de les Fàbriques de Creació de Barcelona.
- Projectes a mig i llarg termini que justifiquin el seu impacte al territori i de retorn social.

Exemple de referència: Convocatòria de Fons Pluriennals publicada per l'Entitat Autònoma de Difusió Cultural de la Generalitat de Catalunya (2005-2008):

Fons pluriennals per a espais, plataformes i companyies estables Aquest programa ha ofert fons de manteniment per a associacions, companyies, centres i plataformes estables i ha tingut com a objectiu contribuir a les despeses generals de funcionament de l'organització que el sol·licita i les activitats que aquestes desenvolupin, sempre que s'ajustin a l'objecte i requisits generals i específics de la present convocatòria. Aquest fons s'ha convocat en les següents modalitats: Espais i centres culturals; Plataformes o col·lectius estables; i Companyies de teatre i dansa. La convocatòria ha ofert fons pluriennals (fins a tres anys) o anuals, i en tots els casos s'han valorat especialment els anys de trajectòria de les associacions, companyies, centres i plataformes estables que sol·licitin el fons, així com la seva activitat i el seu impacte en l'entorn local i internacional. Els sol·licitants que hagin optat pel fons pluriennal i no hagin estat admesos, són valorats de forma automàtica per la modalitat de fons anual.

4.3. SUBVENCIÓ OBERTA TOT L'ANY

Subvenció oberta tot l'any per a projectes amb un pressupost que oscil·li entre 500€ i 5.000€.

4.4. PROCEDIMENTS

- CRITERIS DE VALORACIÓ DE LES SUBVENCIIONS

Observacions:

Malgrat que les comissions de valoració han de cenyir les seves avaluacions en base a uns criteris de valoració generals i específics, s'ha observat que es tenen poc en compte i es basen sobretot en el coneixement particular que cada membre de la comissió té sobre el projecte.

Si és un projecte que va ser subvencionat l'any anterior i es presenta l'any següent, la comissió de valoració no rep per part dels tècnics de l'ICUB cap informació sobre la justificació econòmica de l'any anterior ni tampoc contempla altres valors immaterials (valor social, simbòlic, cognitiu, ecològic, afectiu, històric, comunicatiu) tant necessaris per avaluar l'impacte real que hagi tingut el projecte a fi de merèixer novament el suport de l'administració.

Els mateixos membres de les Comissions de Valoració per realitzar la seva tasca han reclamat un model de fitxa on s'inclogui la informació històrica de la concessió de subvencions als projectes i informació qualitativa aportada pels propis sol·licitants.

D'altra banda, bona part de les subvencions es concedeixen a projectes de difusió cultural: festivals, cicles, mostres, programes d'exposicions, atès que l'ICUB ha privilegiat "l'accés a la cultura a la ciutadania". Sens dubte, facilitar l'accés i el consum és fonamental però la centralitat d'aquest model de política s'ha demostrat insuficient i molt qüestionada. L'èxit de les mostres o esdeveniments s'ha mesurat exclusivament pel nombre de visites, sense tenir en compte altres indicadors de qualitat possibles. Ni l'impacte, ni la capacitat de transformació o de produir xarxes i de contribuir al comú. Aquest concepte d'accés ha fet que la ciutat s'hagi omplert de grans equipaments culturals, però no s'hagi interpellat el ciutadà a ser partícip en la presa de decisions sobre els pressupostos o els models de governança que regeixen aquestes institucions.

Valoracions:

Si l'accés a la cultura que han promogut les administracions ha estat majorment a través de la via del consum, cal analitzar les limitacions dels criteris actuals, que superin la idea del retorn social "utilitarista o instrumental" de la cultura, per criteris que posin l'accent en el valor públic i comú de l'acció cultural.

Els projectes s'han d'avaluar rigorosament en base als criteris generals de la convocatòria i els criteris específics de cada línia. Les puntuacions proposades han de ser proporcionals al grau d'acompliment dels criteris.

Criteris:

- a) Prioritzar la sostenibilitat a la viabilitat: adequada proporció entre el disseny de la proposta, la qualitat dels continguts, la gestió, cost i experiència professional dels promotors i objectius del projecte.
- b) Caldria incloure un criteri previ que tingui en compte la quantitat sol·licitada en funció de la dimensió de projecte presentat i altres ingressos que s'obtenen per a la realització del projecte.
- c) Fer una ponderació prèvia del pressupost presentat per determinar el valor elegible o subvencionable del projecte.
- d) Establir criteris que garanteixin l'aplicació d'un "codi ètic o de bones pràctiques" als projectes que reben diners públics (pel que fa a condicions laborals, contractacions, respecte amb el medi,...)
- e) Descentralització/re-equilibri territorial. Caldria tenir en compte altres centralitats de la ciutat.
- f) Mediació/circulació del coneixement amb actors i àmbits plurals: foment d'iniciatives que tinguin en compte a agents, col·lectius o comunitats socials, que no solen participar dels canals convencionals de la cultura o responguin a una interconnexió amb altres àmbits: joventut, urbanisme, educació, gènere, treball comunitari, salut, etc.
- g) Diversitat d'institucions implicades: valorar els projectes que promoguin de

manera coherent una col·laboració en xarxa amb una tipologia heterogènia d'institucions i / o entitats: del sector privat, administració pública, tercer sector, entitats o infraestructures de proximitat, grups formals, universitats o centres de formació reglada, etc.

- h) Valorar la generació d'ocupació i les condicions laborals del projecte:
- Considerar la seva aportació a la creació d'ocupació (tenint en compte el grau de contribució a la indústria cultural dins de marcs sostenibles).
  - Facilitar les possibilitats de desenvolupament professional en l'àmbit de la cultura.
  - Garantir la contractació legal de totes les persones que participen del projecte
  - Establiment de condicions de contractació que representin el mateix nombre de dones que d'homes i a una diversitat de perfils.
  - Garantir un sistema de remuneració equitatiu entre les persones implicades.
  - Valorar els treballs en funció de la seva aportació social i evitar l'assignació diferencial de tasques entre dones i homes.
  - Aplicar els convenis laborals corresponents al sector i a l'activitat per la qual es contracta.
- i) Finançament:
- Valorar els projectes que explorin o assagin models de finançament alternatius al finançament públic.
- j) Redistribució i re-equilibri de les partides:
- a) Projectes amb subvenció > 20.000. L'any 2016: 48 projectes (10%) van rebre el 50% del pressupost total de la convocatòria.
  - b) Projectes > 5.000. L'any 2016: 275 projectes (60%) van rebre el 16% del pressupost total de la convocatòria.
  - c) Redefinir la fórmula aplicada per al càlcul de les subvencions de les sales de teatre i sales de música en viu.

Pel que fa a la convocatòria dedicada a les **Sales de Teatre** (una de les inversions més altes de l'ICUB), requereix una revisió profunda, doncs segueix aplicant una fórmula en funció de índexs i percentatges que acaben afavorint les empreses de la indústria cultural en detriment de les petites organitzacions o incubadores culturals que estan experimentant amb nous models de producció, gestió i finançament cultural.

Cal revisar la fórmula i fer-la més senzilla.

Donat que les empreses privades culturals de major pressupost també reben importants subvencions de les administracions autonòmiques i estatals, caldria posar més atenció en la distribució de les partides del cost total del projecte i la seva coherència en clau cultural, social i econòmica.

Cal introduir criteris a la fórmula referents al retorn social dels teatres, especialment els referents a la creació i la gestió comunitària, la participació de les comunitats i audiències, i els projectes educatius.

Finalment, i recollint algunes propostes d'analistes en polítiques culturals, caldria valorar aquells continguts culturals que s'han generat gràcies al suport de beques, subvencions o dotacions públiques fossin retornats a la ciutadania un cop extingit un període limitat de vida comercial. Així podríem disposar d'un repositori comú de

coneixements, sabers, obres i imatges, que finançat gràcies a l'acció pública podria mica en mica convertir-se en comú.

- COMISSIONS D'AVALUACIÓ DE LES SUBVENCIONS

Observacions:

La composició de les Comissions d'Avaluació estan formades per 7 membres del Comitè Executiu del Consell de Cultura de Barcelona i 7 membres del personal de l'ICUB, tots amb veu i vot. Aquestes s'han demostrat limitades i insuficients per diverses raons:

- El personal municipal hauria de tenir només capacitat per informar i assessorar tècnicament però no per avaluar. Aquesta tasca hauria de ser exclusiva dels professionals independents.
- L'increment de sol·licituds de caràcter transdisciplinari ha esdevingut central en el plantejament de moltes propostes i en no poques ocasions els membres de les comissions reconeixen tenir pocs instruments per valorar-les.
- Els membres de la comissió executiva del Consell de Cultura que participen en les comissions repeteixen durant quatre anys fins que no es torna a renovar el Consell.

Valoracions:

Un dels objectius del Comissionat de Cultura del nou govern de Barcelona en Comú és la revisió de les Comissions que depenen del Consell de Cultura municipal. Tenint en compte les diferents àrees dissenyades per l'elaboració del Pla de Cultures 2016-2026, es proposa que l'actual organització sectorial o gremial de les Comissions adquireixin un nou plantejament basat en una concepció transversal i intersectorial. Aquesta perspectiva no invalida l'interès per les polítiques de suport sectorials, més aviat proposa una relació més complexa entre la planificació de polítiques transversals i la seva declinació en els sectors culturals.

Cada Comissió transversal es composaria de 10 noms escollits seguint criteris de paritat de gènere, diversitat cultural, escales de representació, diversitat en la tipologia de perfils o entitats professionals, i confluència amb altres àmbits no estrictament culturals.

Donat aquest precedent, el sistema d'avaluació de les subvencions tindria una noves característiques i funcionament basats en una **Comissió general** i diverses **Subcomissions**:

- La Comissió General estaria formada per un màxim de 8 membres amb perfils i procedències culturals diverses no específicament sectorials escollits del

conjunt de les Comissions transversals. La participació en la Comissió General seria de caràcter anual i rotativa.

- Les Subcomissions de treball estarien formades per 3 membres representants de cadascuna de les Comissions transversals del Consell de Cultura, i 3 membres independents escollits com a observadors vinculants, que avaluarien els projectes sol·licitants, puntuarien segons els criteris de valoració i elevarien una proposta a la Comissió General que tindria la darrera paraula. Aquestes subcomissions estarien formades per persones designades pel Comissionat de Cultura i la Presidència del Consell de Cultura.
- No pot formar part de la Comissió ni de les Subcomissions cap professional que hagi sol·licitat una subvenció.
- Garantir el principi de transparència i exigir a tots els membres de la Comissió i subcomissions (sigui quina sigui la seva procedència i funció) que signin un codi de bones practiques.
- La Comissió a més de realitzar la selecció final dels projectes sol·licitants, realitzarà tasques d'acompanyament en les seves diferents fases d'investigació, producció, i comunicació d'aquells projectes que es cregui necessari per la seva viabilitat i rendibilitat cultural i social. Les tasques de la Comissió seran remunerades .

- MODELS DE GESTIÓ I FINANÇAMENT DE LES SUBVENCIONS

Acords amb la banca ètica i cooperativa

Establir un conveni de col·laboració entre l'ICUB i el Comissionat d'Economia Cooperativa, Social i Solidària de l'Ajuntament de Barcelona, per afavorir un sistema de finançament mitjançant crèdits i avals per a empreses, entitats i projectes culturals a través de la banca ètica i cooperativa. Aquest conveni està especialment pensat per afavorir les iniciatives independents en l'àmbit de l'audiovisual i el cinema, les arts escèniques i la música però també en l'impuls de clústers de recerca i aplicació de prototips.

4.5. SERVEIS COMPLEMENTARIS A LES SUBVENCIONS

- PROGRAMES DE SUPORT A LA PROFESSIONALITZACIÓ

El model de cooperatives a Catalunya ha anat adquirint més espai en el mapa cultural, durant la última dècada. Nombrosos projectes i iniciatives culturals han anat desenvolupant noves formes de treball inspirades en els valors cooperatius i de la cultura lliure. L'aliança entre cooperativisme i cultura ha donat pas a realitats com el coworking, el crowdfunding o les anomenades "comunitats autofinançades"

(cooperatives d'estalvi i crèdit informal), on convergeixen l'economia social i la cultura de col·laboració. Aquest escenari malauradament encara no té la suficient visibilitat ni el suport de les administracions, per aquest motiu caldria un suport específic a partir d'una política conjunta entre el Comissionat de Cultura i el Comissionat d'Economia Social i Solidària de l'Ajuntament de Barcelona a través de l'Àrea d'Altres Economies i Proximitat de Barcelona Activa.

Aquest programa, adreçat a iniciatives culturals que es basin en models d'economia social i procomú, vindria a complementar el programa CREAMEDIA, dissenyat per acompanyar la creació i creixement d'empreses del sector de les indústries creatives i culturals a Barcelona i organitzat per Barcelona Activa i la Generalitat de Catalunya.

Serveis que oferiria:

- creació d'una borsa de treball en cultura a nivell de ciutat
- promoció de cursos de professionalització adreçats a empreses i treballadors dels sectors de la cultura basats en valors cooperatius, socials i solidaris. Per exemple, per aquells treballadors (serveis de cuidadors de sala, guies, tècnics de llum, so i muntatge, etc.) interessats en reconvertir empreses de serveis culturals per equipaments municipals en cooperatives.
- assessoria i suport als autònoms (segons l'Idescat, a Catalunya 195.200 persones treballen en el sector cultural i 64.000 són autònoms, molts sobreviuen en condicions precàries): inversions i retorns, capitals financers, taxes, mecanismes de finançament, impacte econòmic, impacte dels valors intangibles, etc.
- producció i manteniment d'una base de dades de recursos culturals.

5 OFICINA CIUTADANA DE LA CULTURA

Entesa com a seu del Consell de Cultura de Barcelona, l'Oficina Ciutadana de la Cultura seria un nou espai d'informació i de trobada des d'on la ciutadania pot co-participar en el debat de les polítiques culturals de l'Ajuntament. Es tracta també d'una oficina pública amb funcions de mediació, facilitació, i accés a recursos destinada al teixit cultural.

A nivell municipal operaria en col·laboració amb la Regidoria de Participació de l'Ajuntament de Barcelona.

Serveis que oferiria:

- Servei d'assessorament i seguiment informatiu, tècnic i econòmic dels projectes subvencionats durant tot l'any.

- Informació sobre el catàleg d'espais de titularitat municipal disponibles per a l'organització d'activitats d'interès cultural.
- Gestió de recursos culturals: desenvolupament d'un inventari online de recursos que pugui facilitar-se i posar-se a disposició del teixit cultural de la ciutat.
- Informació sobre convocatòries d'ajuts públics, recursos econòmics, espais, tallers i programes de formació.
- Informació jurídica i administrativa. Espai per a la investigació i revisió de marcs normatius específics per a la cultura.
- Difusió pública i socialització dels projectes culturals subvencionats en la convocatòria.
- Laboratori adreçat a desenvolupar formes de participació que reforcin les relacions entre l'administració pública i les demandes ciutadanes en cultura.
(...)

6 ANNEXOS

6.1. ENQUESTA ONLINE

Adreçada als sol·licitants que han demanat subvenció l'any 2016, per tenir en compte la seva valoració, opinió i suggeriments sobre la convocatòria de subvencions.

ENQUESTA SOBRE LES SUBVENCIONS DE L'ICUB

Darrera revisió: 14/6/2016

Dades identificatives

1. Sota quina naturalesa jurídica heu sol·licitat la subvenció a l'ICUB el 2016?

Persona física

Associació

Fundació

Empresa

Altres (especifiqueu-la): _____

2. Indiqueu el nombre de projectes per als quals heu demanat subvenció a l'ICUB els darrers anys, i quants d'aquests projectes han rebut subvenció.

Any	Nre. projectes presentats	Nre. subvencions rebudes
2016	☐	☐
2015	☐	☐
2014	☐	☐

3. Indiqueu l'import aproximat de la subvenció de l'ICUB que han rebut els projectes que heu presentat els darrers anys.

Any	No he rebut cap subvenció	Import del conjunt de les subvencions rebudes			
		Fins a 5.000	5.001-10.000	10.001-20.000	Més de 20.000
2016	☐	☐	☐	☐	☐
2015	☐	☐	☐	☐	☐
2014	☐	☐	☐	☐	☐

4. Heu sol·licitat alguna altra subvenció a l'Ajuntament de Barcelona per a algun dels projectes que heu presentat a l'ICUB el 2016?

	Sí	No
Hem sol·licitat subvenció a algun altre departament de l'Ajuntament	☐	☐
La subvenció ha estat atorgada	☐	☐

Informació i comunicació

5. Com us heu assabentat de la convocatòria de subvencions 2016 de l'ICUB?

Hem rebut la informació des de l'Ajuntament

Hem consultat el web de l'Ajuntament

A través dels mitjans de comunicació

A les xarxes socials

En alguna de les oficines de l'Ajuntament (districtes, servei informació de la Virreina, etc.)

Altres (especifiqueu) _____

6. Heu assistit a alguna de les sessions informatives sobre la convocatòria de subvencions que realitza l'Ajuntament de Barcelona?

No

Sí En cas afirmatiu, valoreu la utilitat de la sessió de l'1 al 10 (1 poc útil, 10 molt útil)

Procediment de la convocatòria

7. A través de quin canal de suport us heu informat durant el procés de sol·licitud? Valoreu l'atenció rebuda de l'1 al 10.

Valoració

☐ Atenció presencial	☐
☐ Atenció telefònica	☐
☐ Correu electrònic	☐
☐ Altres (especifiqueu) _____	☐

8. Pel que fa als aspectes relacionats amb el procés de sol·licitud, valoreu de l'1 al 10 el vostre grau d'acord o desacord amb les afirmacions següents (1 totalment en desacord i 10 totalment d'acord).

Valoració

El moment de l'any actual en el que es presenten les sol·licituds (principis d'any) és l'adequat	☐
Els formularis de sol·licitud són clars i senzills d'emplenar	☐
La documentació sol·licitada és adequada	☐
L'aplicació informàtica és fàcil d'utilitzar (en el cas de la sol·licitud digital)	☐
La informació que us arriba sobre l'estat de la vostra sol·licitud és suficient	☐
La informació que s'acaba publicant en relació a la resolució final és suficient	☐
Altres (especifiqueu) _____	☐

Línies de subvencions

9. A continuació trobareu les línies de subvenció de l'any 2016. Valoreu de l'1 al 10 el grau en què cadascuna d'elles s'ajusta a les necessitats dels projectes culturals que sol·liciten subvenció (1 no s'ajusta gens a les necessitats, 10 s'ajusta totalment a les necessitats).

Valoració

Creació, producció i difusió d'iniciatives artístiques	☐
Projectes artístics i culturals que fomentin la cohesió social o que promoguin la relació i connectivitat educativa	☐
Propostes singulars de caràcter extraordinari d'interès per a la ciutat	☐
Foment de projectes d'espais de creació, assaig, recerca i experimentació cultural	☐
Sales de teatre	☐
Sales de música en viu	☐
Foment de la cultura popular i el patrimoni immaterial	☐
Projectes de potenciació o divulgació de la cultura científica, tecnològica i digital	☐
Projectes de potenciació o divulgació de la creació i la difusió literària	☐

10. Afegiríeu alguna línia de subvenció a les anteriors?

- Proposta 1 _____
- Proposta 2 _____
- Proposta 3 _____

Criteris de valoració

11. Segons la vostra opinió, quin pes hauria de tenir cadascun dels criteris següents de cara a valorar els projectes que sol·liciten subvenció a l'ICUB? Valoreu-los de l'1 al 10 (1 poc important, 10 molt important).

	Valoració
Sostenibilitat del projecte	☐
Compromís amb el territori i impacte local	☐
Pressupost equilibrat	☐
Relació amb àmbits no culturals	☐
Valor experimental i de recerca	☐
Trajectòria i experiència professional	☐
La qualitat artística i tècnica del projecte	☐
Implicació de públics i participants diversos	☐
Foment de la interdisciplinarietat i la cooperació amb grups no sectorials	☐
Grau d'innovació social i ciutadana	☐
Contribució a la difusió de la igualtat de gènere i la diversitat	☐
Reconeixement i impacte en grups en risc d'exclusió social o desfavorits	☐
Vinculació amb xarxes internacionals	☐
Contribució a la creació d'ocupació en condicions laborals de qualitat	☐
Promoció de l'economia social i solidària	☐
Iniciatives que sol·liciten una subvenció per primer cop	☐
Altres (especifiqueu) _____	☐

Seguiment i avaluació dels projectes subvencionats

Atenció: només heu de respondre si heu rebut subvenció de l'ICUB els darrers quatre anys.

12. Pel que fa al procés de justificació de la subvenció, valoreu de l'1 al 10 el vostre grau d'acord o desacord amb les afirmacions següents (1 totalment en desacord, 10 totalment d'acord).

	Valoració
Els formularis de justificació són clars i senzills d'emplenar	☐
La documentació sol·licitada en la justificació és l'adequada	☐
El seguiment de la realització del projecte per part de l'ICUB és adequat	☐
Altres (especifiqueu) _____	☐

Consideracions finals

13. Voleu aportar alguna consideració sobre algun aspecte relacionat amb les subvencions de l'ICUB que no s'hagi tractat? **(màxim 150 paraules?)**
